

e-Rojnost č. 351

Znojenské dění komentuje Jiří Cmunda Roupec

Vychází od září 2017

Starostka pozvala občany do psího výběhu str. 2

Znojenské hokejové kličky str. 3

Magazín: Ohlédnutí za historií znojenského Lidového domu

11. 6. 2024

Znojmo potřebuje restartovat ekonomiku

Občas od Znojníků slyším, že se jejich městu nedostává peněz, protože všechno shrábne Brno. Ano, zatímco Znojmo hospodaří v letošním roce s částkou 1,37 miliardy, statutární město Brno má rozpočet zhruba 20x vyšší. Také má zhruba 12x více obyvatel, ale hlavně má ve srovnání se Znojmem mnohem větší ekonomickou základnu. Znojmo často světu připomíná, že je druhým největším městem Jihomoravského kraje, právě po Brnu. Ani Brno už není oním pověstným československým Manchestrem a také někdejší obří strojírenské podniky jako Zbrojovka, ZKL, Královopolská a První brněnská strojírna, Šmeralky poněkud zeštíhly, ale na druhou stranu má vyšší desítky menších, byť ne tak věhlasných, ale prosperujících středně velkých výrobních podniků. Dává tak republice nesrovnatelně víc než Znojmo.

Těžko se mi to jako pravověrnému Znojníku píše a stav Znojma mě pohání ke kritickým článkům. Stav, jaký je, kladu za vinu vedení města, které se nimrá v zábavních akcích, ale na motor prosperity – ekonomiku, volající vzhledem k místním podmínkám po restartu zelinářského a konzervářského průmyslu, omlazení stárnoucí populace a její růst, zapomíná. To souvisí s bytovou výstavbou, minimem pracovních příležitostí a poškozeným životním prostředím... To se přirozeně nepodaří změnit za jedno volební období, může se ale nastolit trend. Bohužel současné i předešlé vedení města evidentně takové změny není/nebylo schopno. Jeho aktéři usilují o zisk křesel na radnici a spokojují se s jednoduchým a zaběhnutým programem. S takovou bude Znojmo stále upozadováno, a to nejen Brnem, ale postupně i dalšími jihomoravskými městy.

Zapomněli na autobusové zastávky

Znojenská starostka ing. Ivana Solařová (ANO) oznámila hrdě veřejnosti ukončení trápení řidičů, způsobené rekonstrukcí povrchu průjezdní komunikace městem, aby jí vzápětí zmrzl úsměv na rtech. Sami řidiči poukázali kriticky, ne snad na dílo samotné, ale takzvané zálivy, sloužící jako zastávky veřejné dopravy, které zůstaly neopravené s vyjetými propadlinami a mnohde utopené pod úrovní vozovky. Je až k nevíře, že tuto skutečnost radnice, potažmo odpovědní pracovníci přehlédli. Nakonec i asfaltérům a obsluze finišerů muselo být jasné, že v důsledku nestejně úrovně vozovky a autobusových stání musí nutně dojít k oděru a odlamování hran povrchu silnice.

Kdysi by prostě naběhli dlaždiči a problematická místa předláždili. Dnes i na takovou úpravu musí být projekt, což nebude hned a nejspíš k nápravě dojde, jak se říká, s křížkem po funuse. Kdo zaplatí škodu, která nevyhnutelně nastane?

Proč je životnost zálivových stání autobusů tak nízká? Patrně to souvisí s tlakem na povrch při brzdění těžkých vozidel. To zdaleka není jen problémem Znojma. I v Brně vydrží ony zálivy v neporu-

šeném stavu jen měsíc či dva, načež postupně vyjeté prohlubně dosahují následně až hloubky

decimetru. Po dešti se v nich drží voda a nezářka jsou nepozorní cestující stojící příliš blízko vozovky ohozeni špinavou vodou. Řekl bych, že v Brně má parta starajících se o zastávky, vzhledem k jejich počtu, permanentní práci. Jeví se, že delší životnost než dlážděné mají zastávky vytvořené z kvalitního betonu.

V jedné z předchozích Rojností jsem psal, zda by nebylo moudřejší nejdříve instalovat průjezdní váhy vozidel a teprve pak položit nový koberec. Na křižovatce Havlíčkova–Sokolská–Coufalova, u pivnice Centrál, byl a není to tak dávno, opraven povrch vozovky, a dnes už tam jsou zase patrné vyjeté koleje. Ani to by nemělo unikat kontrolorům řádného hospodaření. Politická odpovědnost jde patrně za místostarostkou Mgr. Petrou Svedíkovou Vávrovou (SPD), gestorkou oblasti znojemské dopravy a všeho, co s tím souvisí.

Starostka pozvala občany do psího výběhu

Od dubna uspořádal Městský úřad Znojmo pod názvem „Na kus řeči se starostkou“ sérii setkání občanů s představitelkou města ing. Ivanou Solařovou. Lze si snadno představit, že na to, co občany především trápí, může starostka odpovídat je chlácholením ve smyslu, že vše je na dobré cestě k vyřešení. Přitom se všeobecně ví, že na nic z toho, s čím se město potýká, nenašlo zatím vedení města recept. Pracovníci úřadu sice vše, na co se občané při setkání se starostkou ptají, pečlivě zaznamenávají, ale protože dotazy nejsou zveřejňovány, není známo, jak bylo s nimi naloženo a který z případných návrhů došel až do fáze realizace. Pokud se tak nestalo, pak akce posloužila spíše ke zviditelňování paní starostky.

Minulý týden se uskutečnilo další ze setkání starostky Ivany Solařové s občany. Organizátoři pro ně vybrali docela příznačné místo na Přímětické ulici naproti pivnici Bristol. Už 68 let čeká na obnovu, kde stával Dětský domov, zničený v roce

1961 výbuchem plynu. Nepříliš udržovaný, oplocený plácek je užíván k venčení psů. Jistě, je stále lepší, než aby psi exkrementy znečišťovaly chodníky. Na druhou stranu, to místo je docela lukrativní a volá po smysluplnějším využití. Před časem radnice žehrala na nedostatek míst pro výstavbu. Tohle by jím mohlo být. Údajně radnice uvažuje umístit tam informační desku připomínající Dětský domov. Prý tam už podobná deska byla. To je opravdu jednoduché řešení, které nestojí čas ani peníze a hlavně, radnice nemusí podstatné řešit.

Městský zpravodaj Znojemské listy mění redakci

Přímo z první ruky získala Rojnost informaci, že městský zpravodaj, nikoliv noviny, jak e často nesprávně říká, Znojemské listy (ZL) v redakci Znojemské besedy k 30. červnu 2024 končí a od následujícího měsíce bude mít jejich obsah a uspořádání/zlom na starosti oddělení vnějších vztahů znojemské radnice. Co je pravým důvodem této změny, původní zpráva neobsahovala. Na dotaz směrem k městského úřadu vedoucí zmíněného oddělení a současně tiskový mluvčí radnice ing. Pavel Kovařík uvedl, že se jedná pouze o narovnění pravého stavu věci, a to tak, že vydavatelem ZL vždy byla radnice. A to i přesto, že s nástupem sociálně demokratické vlády nad městem byla jejich redakci pověřena Znojemská beseda. V tiráži ZL z té doby se sice uvádí, že jejich vydavatelem je Znojemské beseda (ve spolupráci s městem Znojmem), ale to je patrně jen nepřesná formulace. Tehdejší starosta MUDr. Zbyšek Kaššai v čísle ZL z 24. února 2011 v úvodníku píše, že ZL přechází ze čtrnáctidenní periodicity na měsíční. Změnil se i rozsah zpravodaje, který do té doby vycházel ve čtyřstránkovém novinovém formátu, následně v časopisecké verzi o osmi stranách a zhruba po roce se obsah rozšířil na 12 stran. Nyní, jak známo, vycházejí ZL o 16 stranách.

O tom, co je pravým důvodem nadcházející změny, se lze jen domnívat, že to může souviset s obsazením oddělení vnějších vztahů, kdy je vedení radnice opakovaně ze strany opozičních zastupitelů kritizováno kvůli nadstandardním platovým podmínkám a postavení tiskového mluvčího

ing. Kovaříka. Tím se jednomu z opozičních tlaků bere vítr z plachet, ale současně se dá očekávat jiskření mezi lídry opozičních stran a osobou pana Kovaříka, v jehož nové kompetenci bude i redigování jejich příspěvků ke zveřejnění ve Znojemských listech. Pokud tomu je tak, radnice jen vytlouká klín klímem.

Konzerváři z Byšice kazí Znojmu jméno

Povinností znojemské radnice by měla být i stálá péče o dobré jméno města. Řekněme, že se o to snaží prostřednictvím turisticko-komerčních (vinařských) akcí, nebo hokejového klubu Orli Znojmo, na jejichž podporu vynakládá miliony. Na druhou stranu pozornosti města uniká, nebo není s to zamezit poškozování jména Znojma, které se děje prostřednictvím replik někdejší tradiční konzervářské značky Znojmia, kterou konkurzní správci kdysi věhlasného znojemského podniku prodali konkurenci a nyní je majetkem norského potravinářského gigantu Orkla Foods. Nadnárodní společnost postupně skupila patrně všechny konzervárny v České republice – Hamé Babice, Frutu Podivín, Slováckou Frutu Kunovice, konzervárnu v Byšici... Právě výrobek konzervárny ve středočeské Byšici (okres Mělník) s výrazným názvem Znojmia s podtitulem Moravanka (cena 52,90 Kč) jsem si koupil s očekáváním tradiční chuti a zpracování, ale byl jsem těžce zklamán. Domnívám se, že mám dobrou paměť na chuť, ale přestože je byšický výrobek opatřen poznámkou „vyrobena podle tradiční receptury“, podobá se někdejší zeleninové lahůdce jen vzdáleně. Místo malých křupavých okurčiček osmicentimetrové změkklé raťafáky, hrášek jako broky, feferonka i se stopkou... Spojitost názvu výrobku se Znojmem rozhodně městu nad Dyji zeleninová směs Moravanka dobré jméno nedělá.

Znojemské hokejové kličky

Znojemský hokej se po tučných letech sportovní prosperity dostal do zvláštní nespportovní situace, kterou umocnilo výsledkově neuspokojivé účinkování znojemských Orků v první lize a jejich navrácení do nižší soutěže. Následně se mezi sportovní veřejností začala šířit zpráva, že Orli chtějí zpět do rakouské mezinárodní hokejové soutěže ICEHL. Za tímto záměrem už ale nestál majitel Orků, ing. Pavel Ohera, ale znojemský podnikatel a organizátor hokejových soutěží na úrovni okresního přeboru pan Hynek Blaha. Došlo údajně k jednání obou pánů, které vyústilo v nedohodu, načež pan Ohera ohlásil, že jeho klub ukončí k 30. červnu 2024 svoji činnost a vyklidí prostory znojemského zimního stadionu. Nyní v polovině května pan Ohera změnil názor a oznámil, že jeho tým v duchu memoranda uzavřeného se znojemskou radnicí, „jeho“ hokejisté, trénují a připravují se na novou sezónu ve druhé hokejové lize. Co asi přivedlo pana Oheru ke změně předchozího rozhodnutí? Zřejmě i po minulých zkušenostech je to jeho způsob nátlaku na vedení Znojma. Je možné, že panem Oherou pohnulo prohlášení radnice, že v případě ukončení činnosti Orků, dojde k vyúčtování finanční podpory hokejistům a případně k vrácení její části. Dál lze jen spekulovat, že panu Oherovi nevyšly obchodní záměry s klubem, například odprodej druholigové licence, oddálení takové transakce, přesun týmu do jiného města... Vzhledem k tomu, že v mezichase opustilo tým několik hráčů, kteří si v nastalé situaci našli hokejové angažmá jinde, není ani jisté, že se Orkům povede opakovat spanilou jízdu druhou ligou jako v ročníku 2022–2023. Je také otázka, zda týmu zůstanou věrni dosavadní sponzoři. A pak, jak se k Orkům, včetně skandálu pana Ohery s rozhodčími, postaví znojemská radnice? Od poloviny dubna není nic známo o záměru Oherova konkurenta pana Hynka Blahy. Těžko

Kdo vyhraje buľy o druhou ligu

se mohou ve znojemské hale směstnat oba dva. Pan Blaha údajně čeká na vyjádření představitelů soutěže ICEHL. Je přinejmenším zvláštní, že oba konkurenti se ohánějí memorandem o spolupráci se znojemskou radnicí.

Ohlédnutí do historie znojemského Lidového domu

Nepříliš utěšený poválečný stav Lidového domu

Po druhé světové válce, bezprostředně po osvobození, obnovila svoji činnost Československá sociální demokracie jako jedna ze stran Národní fronty. Fungovala však jen krátce do června 1948, kdy došlo k převedení sociálních demokratů do KSČ. Tím pádem znojemští socani ne zcela legální cestou o Lidový dům přišli. Byl svým způsobem znárodněn a pozbyl svůj původní účel. Dělnictvo jako celek se v poválečné době a zejména po režimním převratu v únoru 1948 stalo oficiálně vůdčí silou ve státě a jeho privilegovanému postavení odpovídala i možnost využívání těch prostorů, které dosud sloužily měšťanstvu. Na počátku 50. let převzal Lidový dům státní podnik Restaurace a jídelny (RaJ) Znojmo, který provozoval pouze restauraci a zájemcům ze strany spolků pronajímal sály. Stavebně zůstalo vše při starém, změnil se jen účel využívání. Převážná část dění se soustředila do restaurace, která si zachovala svůj lidový ráz, kam se chodilo na pivo a kus řeči a zahrát si kulečnick.

Na východní straně dvora byla mezi roky 1973–1975 postavena řada garáží. Zhruba v téže době RaJ Znojmo plánoval umístit do Lidáku velkovýrobnu polotovaru a studené kuchyně. Z původního záměru i následně umírněné přestavby zřejmě sešlo. Sály byly využívány ke stranickým a spolkovým schůzím. Hlavní sál občas sloužil k větším politickým akcím. V permanenci byl pak v plesové sezóně. Pamětníci si jistě vzpomenou na tradiční plesy znojemských podniků a na proslulé Vodácké maškarní bály. V Lidáku se konaly i plesy znojemských škol.

Zvláště bujaré byly v Lidáku Taneční čaje o páté, zejména když tam v letech 1964 až 1965 hrávala proslulá bigbítová skupina Bezejmenní. V následných letech tam hrávaly i kapely Beat Boys a Memphis, Studio 73. V 70. letech v Lidáku vystoupila i pražská kapela M. Efekt. Údajně i Katapult. Také do Znojma zavítal komik Bolek Polívka. Do Lidáku se tehdy stahovala mládež z celého Znojma.

Bezejmenní: Zleva: J. Adam, J. Říha, P. Lobpreis. Dole zleva: M Soukup, V. Beran, A. Říha.

Vážení a milí čtenáři Rojnosti, rád uvítám také vaše názory, souhlasné i nesouhlasné. PhDr. Jiří C. Roupec.

Adresa redakce: roupec.jiri@volny.cz

Deset minulých archívních čísel Rojnosti lze dohledat na adrese <https://jiri-cmunda-roupec.cz/2nov3.htm>